

Гъэтхапэм и 17-р — Адыгэ Республикэм и парламента- ризмэ и Маф

Адыгэ Республикаем щыпсэухэу лъытэныгъэ зыфэтшыхэрэр!

Адыгэ Республикаэм ипар-
ламентаризмэ и Мафэ фэш
тынъуфагуши!

тышбуфэгушо! Республикаем парламент иофшыэнымкэ хэбээ гээнэфэгээ пытхээр илэ зэрэхуугъэр тэубын тагье хэлтээ непэ къэлпон пльэкыщт. Ильэсэу блэкин-гъэхэм хэбзээнхуухьанымкэ опытышо щылэ хъугъэр, социальна-экономикэ лъэнныкъомкэ пшъэрлыэу тиэхэр нахь шьогъе ин хэлтээ зэшшохыгъэх хүнхэм иамал аш къеть.

Депутатхэм ялошшынеко-
лакъеу фыръяэм, цыфхэр
зыгъегумэкъыхэрэ юфыгъохэм
пшъэдэкъыж ин хэльзүэ зэрэ-
къяллехэрэм, гъэцэлкъекло хаб-
зэм икъулыкъухэм шуагъэ
хэльзүэ адэлжэхэнхэм аналэ-
зэрэтирагъэтэйрэм бэкэ ельы-
тыгъэшт юфуу зыфгъэзагъэ-
хэмкэ гъэхъагъэу ашыщхэри.
Республике парламентым юф-
шынным ильэнькъо зэфешь-
хъафхэм ашылажъехэрэр хэ-
хъэх, аш ишуагъэ къэкл цыф-
хэмре республикэм хабзэр
цизыыгъхэмрэ лъэнькъо пстэ-
ухэмки зэдэлжэхэныгъэ азы-
фагу ильянымки.

Непэкэ ащ фэдээ зэдэлэ-
жьенэгъэр хэбзэихүхъаным
изы яхьэу щыт, Адыгейм а-
лофшэнээр джыри нахь зэрэ-
щағэльэшьыштэм анаэ тыра-
гъеты. Цыифхэм яфедэхэр кын-
дэлтытэйэнхэр, зеришыклагъэм
лыкыяахьэу ахэм анаэ аты-
рагъетыныр тихэгъэгу иджы-
ре къералыгъо политикэ ильз-
ныкьо шльхьаалэхэм адештэ. Со-
циальнэ зэфагъэр, Урысыем
щыпсэурэ цыифхэм яфитын-
гъэхэмэр яфедэхэмэр къеу-
хумэйэнхэр ары ащ купкэу-

иэр.
Тичып! Эгъу лъап! Эхэр! Мы мэфэк! мафэм тыгу къылде! Эзек! Эми тышъуфельо дуна- ир мамырэу, шум шъущи- мык! Эу шъупсэунэу, Адыгейм! ык! зэрэ Урысыеу яфедэ зыхэль Ioфэу жъугъяцак! Эрэм! талэк! гъехъагъяэр ѿшьт- ир!

хэй!
Адыгэ Республика
и Лышъхъэу
Къумпыл Мурат
Адыгэ Республкэм и
Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхъаматзу
Владимир НАРОЖНЫЙ

ЯшІэныгъэ рахылІэныр яхьисап

Дунэе зэнэкъоюу «Кавказ хыисап олимпиадэр» мы мафэхэм Адыгейм кыышызэуахыгъ. Мы һофтхабзэм хэлэжьэрэ кіэлэеджаклохэм япчагъэ ильэс къэс нахыбэ мэхъу ыкчи мыгъэ ящэнэрэу ар рагъэкъокы. Олимпиадэр зэхэшгээнэр зигукъекъыр республикэ естественнэ-хыисап еджаплэм ипащэу Мамый Дауд ары.

Зэнэкъоクъум икъызызэхуын фэгъехыгъе мэфэкі зэхахьэм къеклонлагъях Адыгейм гъэсэнтыгъэмрэкі иминистрэү Клэрэцэ Аназаур, ректорхэу Хъунэго Рэщидэрэ Къуижъ Сайдэрэ, нэмэйкхэри. Къыблэ ыкы Тэмпыр-Кавказ федераль нэ шъолтырхэм ясубъектхэм анэмыйкээу, Ыкыб къэралыгъохэу Абхазым, Армением, Къыблэ Осетием ыкы Болгарием ялтыклохэр ашт хэлажьхээ.

Министрэ Клэрэцэ Аназаур зэхахьэм къыщыгушыгээ, АР-ми и Лышьхъеу Къумптыл Муратыцлэкэ олимпиадэм хэлэжьэрэ ныбжыкхээм шүүфэс гущыгэхэмкээ закынтигъэзагь. Непэхьисалым мэхъанэшхо зэрилэр, гъэсэнтигъээм исистемэ ашт чын-пшешхо зэрэщиубытырэр къыхи-гъэшызэ, зэнэкъоクъум хэлажьхээрэм гъэхъэгъэшшүхэр ашынхэу, шъэнтигъэу алэкхэльхэр къа-гъэшынпкъэжынэу афельтэуагь.

Мэфэ заулэм къыкъоц хысапымкэ шлэнэгъеу алекэльтымкэ кълэеджаклохэм заштыжыщт, лъэнныкъо зэфэшьхяфхэмкэ зэнэктъокъуштых, нэүжким анах дэгүхэр къенефэштых. Хабзэ зэрэхъульяа.

теклонигъэ ыккы хагъэунэфыкыры э чыпэхэр къыдээзыхыгъэхэм афэгушшоцтых, шлухъафтынхэр афашиштых. Олимпиадэр гэхэхэпэ и 20-м зэфашыжыщт.

ТХЬАРКЬОХЬ
Адам.

БзэджэшIагъэхэм япчъагъэ къыщыкIагъ

Хабзэр мыуқьогъэным фэгъэзэгъэ координационнэ күулыкъоу республикэм щызэхашагъэм зичэзыу зэхэсигъоу тыгъусэ илгъэм тхъамэтагъор щызэрихъагъ Адыгэ Республикаем и Лышъхъэу Къумпыл Мурат.

Бэзджэшлагъэхэм апэшүүекло-
гъэнэйм фытегъэпсыжьэгъэ Ioft-
тхъабзэу 2017-рэ ильясым хэб-
зэухъумаклохэм зэхашагъэхэм
шүаугъэу къатыгъэм, талэкэ
пшъэрлыгъэу зыфагъэуцужыхэ-
рэм ыкли хабзэр мыукигъэнэйм
ылъэнныкъокэ Ioftхэм язынет
зыфэдэм къэзэрэуцугъойгъэхэр

Зэхэсигъом хэлжэргээг Адыгейм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, республикэм и Примьер-министрэу Александр Наролиниыр, федеральнэ инспектор шъяаэу Сергей Дрокиниыр, хэбзэухүумэкъо күулькухэм ыкли муниципальнэ образованиеиехэм аланхор, номын хөгжлийн

Іоғығью зытегуышыләхэрәм еп-хыгъе доклад шыкылаэр кышылыгы АР-м хэгъэгү клоң! Иофхэмкә и Министерствэ оперативнэ Иофшэнымкә полицием ипащэ игудаэзү Игорь Мелиховым. Ашкызыэрлиуагъэмкә, ыпэрэ ильэсүм егъэшшагъэмэ, 2017-рэе ильэсүм республикем щызэрахъэгъе бзэджэшшагъэхэм ялчынгъе процент 13-кә нахь маклехъугъе. Бзэджэшшагъе хыльтээхэм ыккі хыльтээ дэдэхэм, джащфэдүү хуункынным, тыгыоным, гъэпцілагъэ зыхэл бзэджэшшагъэхэм ялчыгъе кышылкарга. Ашдақлоу зэхажын альэктыгъэр нахыба хыгъье.

нахъыбэ хъуѓэ.
Республикэм иобщественнэ
чыпэхэм ашызэрехъагъэхэ

бзэджэшшагъэхэм япчъягъэ процент 15,9-кэ нахь маклэ зэрэхьүү гъэм даклоу, 2017-рэ ильясым кыыклоц урамхэм ащызэрхээ гъэ бзэджэшшагъэхэм япчъягъэ кыыштыклагъэп. Мы лъэнныкъомклэх хбзэгъэуцугъэр тъюгогуу 543-рэ аукъягъэу полицием икуултыкүү шлэхэм агъеунэфыгъ, республикам кэм шызэрхэгъэ бзэджэшшагъэхэм япроцент 13,5-рэ амхьүү. Мынч фэдэ бзэджэшшагъэхэр нахьыбэу зыщызэрхэгъэхэр къалэу Мынкъуатэ (процент 59,7-рэ), Тэххутэмъкъоэй район (процент 18). Цыфхэр бэү зыщызэрэугъоихэрэ чынгэхэм вилеокамера 80 ашагъягууль.

Гъогухэм къатехъухъэхэрэ хъугъэ-шагъэхэр нахъ макъ

тектенүүгээ ыктын хагъяунэфкыкыр-
ре чыптахэр кыздээыхыгъяэхэм
афэгушлощтых, шүхъяфтынхэр
афашыщтых. Олимпиадэр гъэт-
халам и 20-м заффашынхыншт.

зэфаштыжбышт.
ТХЪАРКЪОХЪО
Адам.

Паспортиэр яІэхэ хъугъэ

Цыфым документ шъхьаіэхэу иІэхэм паспортыр ащиш. Мыекуапэ иеджэлээ зэфэшьхъафхэм ачлэс нэбгырэ 11-у олимпиадэхэм, нэмыкэ зэнэкьюкъухэм теклоныгъэ къащыдэзыхыгъэхэу зыныбжь ильэс 14 хъухэрэм торжественнэ шыкэлэ тетэу паспортиэр аратыжыгъэх.

Ныбжыкъехэм афэгушонхэу яахылхэр ыкы яупсэхэр къэлэ администрацием къеклонлагъэх. «Мыекуапэ имэрэу Андрей Гетмановын ыцэлэ къафэгушуагь администрацием ишаа игуадзэ иІенатэ зыгъэцэлээрэ Юрий Томчак. Щылэнэгъэм ильгогу дахэ техъанхэу, къэралыгъом игражданин шылыкъэ хъунхэу, тикъэлэ шъхьаі инешүрэ мафэ яахь хашыхъанэу ныбжыкъехэм ар къафэлэ-иуагь», — Мыекуопэ къэлэ администрацием ипресс-къулыкъу къытагь.

Гущыэ фабэхэр зимэфэлхэм къафиуагь администрацием гъесэнэгъэмкэ иотдел ишаа Юлия Миллер.

Торжественнэ юфтхъабзэр

оклофэ, паспортын пыль тарихъ гъешэгъоныр ыкы аш цыфым ишылэнэгъэ мэхъанэу щыриэр ныбжыкъехэм къафајотагь.

Къэхум патриотическэ орэд дахэ гурит еджаплэ N 15-м щеджэрэ Маргарита Ермолаевам къафиуагь.

ҮПКІХ ЭМЫЛЪЭУ ТРОЛЛЕЙБУСХЭМ КЫРАЩЭКЫШТЫХ

Урысые Федерации и Президент ихэдзынхэр зыщикишт мафэу, гъэтхапэм и 18-м, Мыекуапэ щыпсэухэрэр үпкэ хэмылъэу троллейбусхэм кыращэкышиштых.

Ар зигукъеэлэ Адыгэ Республикэм и Лышхъеу Къум-пыл Мурат.

Мыекуопэ къэлэ администрацием къэлэгъэсыннымкэ иотдел къызэртигъэмкэ, тхуаумада троллейбус 12 маршрути 8-мэ атетышт.

Хэдзыгэ чыпэхэм юф зэршэлт сыхват пчагъэм тельтигъэхэу муниципальнэ транспортми юф ышэлт — сыхватыр 8.00 — 20.00-м нэс.

ІЭПЫІГЬУ ЗЫФЭХҮХЭРЭМ АХЭХҮУАГЬ

2017-рэ ильэсэм шъольыр сосудистэ гупчэм гум зэрэшгээзагъэхэм ипчагъэ процент 23-кэ нахыбэ хъугъэ: коронароангиографиер гъогогу 1064-рэ, коронарнэ лъынтфэм иангопластикэ 277-рэ ашыгъэх, кардиостимуляторыр гъогогу 90-рэ хагъеуцагь.

АР-м псауныгъэр къэхумэгъэннымкэ и Министерствэ къызэртигъэмкэ, сымаджэу зэлэзагъэхэм япчагъэ 2017-рэ ильэсэм хэхуагь. Нэбгырэ 600-мэ инсульт ыкы нэбгырэ 710-мэ коронарнэ уз хыильэ ялэу яэзагъэх. 2013-рэ ильэсэм тыгэгъазэм къыщегъэжагъэу ыпшъэлээ зиггуу къэтшыгъэ узхэм алъэнкъохэ медицинэ іэпилэгъу ящыкагъэу шъольыр сосудистэ гупчэм нэбгырэ 33964-мэ зыкыфагъэзагь.

— Мыш даклоу рентген зэра-

шыгъэр аппаратэу ангиографир къэу къэтшэфын фау тегупшысэ, сыда пломэ операции ашы хъумэ ар агъэфедэ, аппаратэу тиэр бэрэ зэрэкүтэрэм къыхэлэ операциеу тшырэм ипчагъэ нахыбэ тшын тльэкырэп, — къышчагыагь АР-м псауныгъэр къэхумэгъэннымкэ и Министерствэ.

2017-рэ ильэсэм бэдээгүйм къышчагыагь АР-м псауныгъэр къэхумэгъэннымкэ икъералыгъю бюджет учреждениеу «К. М. Батмэнэм ыцэлэ щыт Адыгэ

межрайоннэ сымэджэшым» апэрэу сосудистэ отделение къышчагыагь, аш коронароангиографиер ыкы аниопластическэ операциехэр щашынхэу ахънафа.

Мы аужыре ильэси 5-м лъыкъеклох узым илъыкъигъэхэм япчагъэ нэбгырэ мини 100-м тельтигъэхэу нахь макэ хъугъэ. 2012-рэ ильэсэм а къэгъэлэгъоныр 825,2-рэ хъущтгъэмэ, блэжыгъэ ильэсэм 652,9-м нэсэу къеъхыгъ.

(Тикорр.)

Адыгэ Республикеим иминистрэхэм я Кабинет иунашьу

2017-рэ ильэсэм ия IV-рэ квартал цыфыр үрүпсэунымкэ ахьщэ анахь маклэу ишыкіэгъагъэр гъэнэфэгъэнэм ехыллагъ

Адыгэ Республикеим и Законэу «Үрүпсэунымкэ ахьщэ анахь маклэу Адыгэ Республикеим щыгъэнэфэгъэнэм ехыллагъ» зыфилорэм диштэу Адыгэ Республикеим иминистрэхэм я Кабинет иунашьо ешы:

1. 2017-рэ ильэсэм ия IV-рэ квартал үрүпсэунымкэ ахьщэ анахь маклэу мыш фэдизыгъэу гъэнэфэгъэнэу:

- 1) зы нэбгырэ тельтигъэу — сомэ 8579-рэ;
- 2) Адыгэ Республикеим щыпсэухэрэр социальнэ-демографие куп шъхьаіэхэмкэ зетеутыгъэу:

a) юф зылэн зыльэхэхэрэм — сомэ 9168-рэ;
b) пенсионерхэм — сомэ 7058-рэ;
c) къэлэцыкъухэм — сомэ 8618-рэ.

2. Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфи 10 зытешкэлэе

мы иунашьо клаачэ илэ мэхъу.
Адыгэ Республикеим и Премьер-министрэу
Александэр НАРОЛИН

къ. Мыекуапэ,
мэзаем и 26-рэ, 2018-рэ ильэс
N 26

Депутатхэм апай

Адыгэ Республикеим и Къэралыгъо Совет — Хасэм ия 23-рэ зэхэсигьо 2018-рэ ильэсэм гъэтхапэм и 21-м Ѣиэшт.

Зэхэсигьом зыщахэлээштхэм мы къыкэлэлтыкэор юфыгъохэр ахагъэхагъэх: 2017-рэ ильэсэм Адыгэ Республикеим и МВД юф зеришлагъэм фэгъэхыгъэ отчетыр; законопроектэу «Адыгэ Республикеим и Законэу «Къэлэгъэсын юфшэнэм ехыллагъ» зыфилорэм зэхъокынгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъэм» ятлонэрэ хэппэлгэгъэнэр; законопроектэу «Адыгэ Республикеим изаконхэу «2018-рэ ильэсэмкэ ыкы 2019-рэ, 2020-рэ ильэс хэм ячэзүү палэлэкэ Адыгэ Республикеим иреспублике бюджет ехыллагъ», «Общественнэ рэхъятыгъэр Адыгэ Республикеим къызыхъумэгъэнэм цыфхэр зэрэхэлжэхэрэм ехыгъо заулэхэм язешохын ехыллагъ», «Физическая культурамэ спортымэ яхыллагъ», «Адыгэ Республикеим и Общественнэ палатэ ехыллагъ» зыфилорэм зэхъокынгъэхэр афшыгъэнхэм афгъэхыгъэхэм» апэрэу ахэлэгъэнир ыкы нэмыкэ юфыгъохэр.

Жуковскэм иурам тет унэу N 22-м хэт Залышхуу зэхэсигьохэр зыщиизхэхэрэм сыхатыр 11.00-м аш иоофшэн Ѣиригъэжэшт.

Адыгэ Республикеим и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

Тыпфэрэз!

Къэлэгъадж! Гупшигэ ин хэль, мэхъанэшхо ил а гущыэ лъаплэ. Къэлэгъаджэхэм дунэе Ѣитхъур яфэшьуаш.

Цыфыр дунаим къызытехъорэм юф эхэлэхэу, шэн дахэхэр къыхафхэу плууэнэм даублэ. Аш игъэцэлээн мышыгъэхэу юф дээзышэе агъэлээпнэрэ ыкы шъхьаіэфэшо зыфашыре къэлэгъадж тыкызтетгүүштээр.

Афшыгъо Ирмэ Аскэрый ыпхум ильэсигьо хъугъэу Фэдэз гурит еджаплэ юф Ѣишил. Ирмэ Ѣишил зытепхын къэлэгъадж, юфшэнирэ зыргийгъэхъэм къызыублагъэу емызэшэу, ипшъэрыль дэгээрэ зэргийгъэцэлээнэм пыль. Шэнэгъэ куу къэлэеджаклохэм аригъэгъотынэм дэмшихъахэу шыкэламалшхэхэр егъэфедэх. Аш даклоу юф эхэлэхэу ахэлэхэу плууэнхэм мэхъанэшхо реты. Ирмэ зэнэкъохуу зэфэшхъафхуу районым, республикеим Ѣишилэхээрэй чанэу ахэлжээ, чыпээ зэфэшхъафхэри къащехых. Непэ къэлэеджаклоу ыыгъхэм плууэнгэ-гъэсэнгъээ дэгээрэ зэргийгъэгъотынэм лъэшэу пыль, икъугь е сипшыгъэ ылоу зыкы зэхэхпхыштээр.

Еджаклоомэ лъэшэу Ирмэ шу альэгъу, гуфэбэнэгъэу афырилээн къыхафхэу нэбгырэ пэгчье екъолэлэкэ гъэнэфагъэ къынфегъоты, жэбээ дахэ къыдегъоты.

Лъытэнэгъэшхо зыфытигъэшын ельэхы. Аш фэши ригъаджэхэрэм янэ-ятэхэр лъэшэу Ирмэ тыфэрэз. Псауныгъэ пытэ илэнэр, ищтихуу джыри нахь лъагэу алэтэу, шынгъор къынхэхэуу Ѣишилээнэу тыфэлтэл.

Альэссыр Ася, Къуршэ Айшэт ыкы Фэдэз гурит еджаплэ ия 8-рэ «А» классым иеджаклохэм янэ-ятэхэр.

Псауныгъэр

НЭЖЬ-ЛУЖХЭМИ ПСЭУХЭ АШЛОИГЬУ

Цыфхэм япсауныгъэ къэухумэгъэнымкэ Урысые Федерации и Министерствэ зыныбжь хэкјотэгъэ цыиф пэпчь врач епхыгъэу тапэкэ зэрагъэпсыштим пыль. Нэжь-лужхэм яэзэштхэ врач-гериатрэхэм поликлиникэ инхэм юф ащаашэу рагъэжьэшт.

Мы юфыгъом фэгъэхыгъэ федеральнэ проектым «от 70 и старше» зэрдажагъэхэр. Икыгъэ ильэсэм аперэу ар Москва щауштынэу щырагъэжъагь. Уахтэм къызэригъэлэгъуагъэмкэ, нэжь-лужхэр поликлиникэхэм зэрыклохэрэ пчагъэр фэдитlykэ нахь макэ хүгъэ, «Іэпилэгъу псынкэм» къызэреджэхэрэм проценти 10 къышыклагь. Мы лъэхъаным проектыкэм шуагъэу къытыштыр къералыгъом ишьольыри 6-мэ ащауплээк.

Нэжь-лужхэм япсауныгъэ къызэтергээнэгъэним, ахэм зэряфэшьуша хабзэм ынаэ къызэратыригъэштим ишыхъат къихъэгъэ ильэсэм къышегъэжъагъэу «Гериатрическэ Іэпилэгъу» зыфиорэ Іэзэкэ-шыкээр медицинэ страхованием ипрограммэ зэрэхагъэуцагъэр. Аштикъэралыгъо нэжь-лужхэм зэрэшялазэхэрэм нахь фэсакынхэ хъунэу гугъаплэ къеты.

Врачымре сымаджэмрэ

Тызыхэт уахтэм жын хуягъэу врачым ыдэжь клоц цыфым къызэрэфыщтхэр зэкэмни

Федеральнэ проектэу зигугъу къэтшырэр цыфхэм ящыкэгъэ дэд. Тапэкэ хирургхэм, терапевтхэм, кардиологхэм, нэмыкы врачхэми афэдэу герантологхэри щышэштыхыкы тясэжьыщт. Ахэр нэжь-лужь закъохэр ары зэшэштхэр. Арышь, анахъэу анаэ зытырагъэшттыр терапевтхэм «амыльэгъурэ», ашлономыоф узэу зыгъэгумэ-къыхэрэр ары.

нервэхэри фыкууагъэхэу къыбагъало.

Шыпкъэ, цыфым нахьыбэ ыгъашэ къес нахь хыбэй мэхъу. Аш къикырэп врачхэми,

іэзэгъу, шъхэкэфагы къылэжъыгъэ. Зэряфшьуша уадзеклонэу тэфэ.

Тызэрэшмылэ зэптыштыр хэти къигурэло, ау тышэлэфэ тъякъо тытэтынэу, тиакъыл тиунэенэу, узым тыримыгъэзинэу тифай. Аш пай врач зэфэшьхэфхэр хабзэм зыкыригъяджэхэрэр, ахэм яшэнэнгъэхэр агъэфедхээ цыфхэм япсау-

къэтшырэр цыфхэм ящыкэгъэ дэд. Тапэкэ хирургхэм, терапевтхэм, кардиологхэм, нэмыкы врачхэми афэдэу герантологхэри щышэштыхыкы тясэжьыщт. Ахэр нэжь-лужь закъохэр ары зэшэштхэр. Арышь, анахъэу анаэ зытырагъэшттыр терапевтхэм «амыльэгъурэ», ашлономыоф узэу зыгъэгумэ-къыхэрэр ары.

Герантологхэр цыфыр нахьыж хуу къес иорганизмэ зэхъокынгъэу фэххүхэрэм ялтыгъэу ипсынклагъэ, иакыл, изекуакэхэр зэрэзэхъокыхэрэм лыпплээнхэу, ежымылтээ зэрэтетыщтыр, ышхээ зэрэзэрихъажыщтыр, узхэм зэрэпэуцужыщтыр рагъешшэнэу, ыгу къыдащэнэу ары зытэгъэпсихъэгъэштхэр. Нэмыкэу къэлпощтмэ, ахэр врачиштых, психологштыхыкы социальнэ тохижшэштых.

Цыфхэм япсауныгъэ къэухумэгъэнымкэ Министерствэм къыгъэхэзьырыгъэ тхылым къызэрэшиорэмкэ, гериатрическэ Іэпилэгъур чыплицымэ нэжь-лужхэм ащаюшт. Поликлиникэхэм гериатрическэ кабинетхэр е отделениехэр къащызэуяштых. Зыныбжь ильэс 70-м ехъугъэхэм сымэджэшхэми къащызэштых. Ящэнэрэ чыпилэр цыфыр хыбэй мыхьуным пае медицинэм Іэзэкэ-амалыкэхэр къылхэхэрэр зынагъэфедштхэ гупчэхэр ары.

Гериатрэхэм япшъэрэлхэр

Врач-гериатрэхэр поликлиникэхэм ялхыгъээ зынхуулэхэрэй эрэгүүлэхэрэй агацэкэштхэр мыхьэм афэдштых:

участковэ врачым къыгъэкэгъэ шынхэрэй эрэгүүлэхэрэй агацэкэштхэр мыхьэм афэдштых;

хэзжийнхэгъэхэе узхэр илэхэм къыхагъэшчнхэр, ахэр ыныбжь зэрэхэкотагъэм епхыгъэхэм агъэунэнхэр;

симаджэхэр агъэхъужын-

дэгьюу тэшлэ. Узфэгумэкырэ ыкы къыппэблэгъэ цыфым «Унъбжь зынэсигыэм еплынба», «Жын ухуягъэшь ары узкэсимиаджэр», «Ухуягъэштэп» алоу къызыралокэ, ежымылахылэу ижусами агухэр егъэклодых. Зытэ-зыщэ аш фэдэ гүшүэхэр зэхэзыхыре симаджэр врачхэм алууленэу фээжьирэп, унэм врачхэр къыфащаагъэхэм, цыхэе афишыжьирэп. Зэрэхурэмкэ, врачхэм ишуагъэ къыгъэхоним ычылдэхэр, ныом е лыжым зэрар рахы, гумэкыгъо къыфхы, япсауныгъэ фэсакынхэм ычылдэхэр нахь дэй ешы.

Ныжьым хахьо къес цыфыр узхэу зыгъэгумэкыхэрэми ахэхьо. Гури, шури, лынтифхэри,

Нэжь-лужхэм япсауныгъэ къызэтегъэнэгъэним, ахэм зэряфшьуша хабзэм ынаэ къызэрэратыригъэштим ишыхъат къихъэгъэ ильэсэм къышегъэжъагъэу «Гериатрическэ Іэпилэгъу» зыфиорэ Іэзэкэ-шыкээр медицинэ страхованием ипрограммэ зэрэхагъэуцагъэр.

Иэзэгъу узхэми яшуагъэ къемыкыжынэу. Зэхъокынгъэхэр афэххүгъэхэм, псэух, уафэсакыимэ, ягъашы къыхъэшт. Арышь, зыныбжь хэкјотэгъэ цыифэу, ильэсэйбэрэ хабзэм фэлжэйагъэу, сабыйхэр обще-

ныгъэ фэбэнэнхэу, яшуагъэ араягъынэу гүшүэшь пытэ зынагъалыр.

Психологыхыкы мэлзэх

Федеральнэ проектэу зигугъу

хэм пае нэбгырэ пэпчь шъхавафэу зэрэзэштхэ шыкээрэ зэхагъэуцоныр;

сымаджэм юф зытэтымренэ лыпплээнхэр;

жын узхэм агъэгумэхэрэм ялахылхэм юф адашэнэир, зэрэдэзекштхэр агурагъэонхэр;

цыфыр социальнэу къэухумэгъэним фэгъэзэгъэхэ куулыкхэм Іэпилэгъу къызэрафхэуцонхуу макъэ арагъэуныр.

Апэ ишьыгъэхэр

Курган хэкум гериатрическэ гупчэ къыышызяуягъэу юф ёшэ. Аш испациалистхэр нэжь-лужхэм япсауныгъэ къышымынэлэйн лыпплэх, ялахылхэр ахэм зэрэдэзеклонхэ фаем фагъасх. Мыш зыныбжь хэкотагъэхэр зээлэ къэлкёнхэ фитых. Апэ ахэм участковэ врачым къызэрэгъакхэрэр итхагъэу тхыт къафетхы, нэужум гериатрэ къялпты, япсауныгъэ изытэ зыфэдэр къетхыхъэ.

Гупчэм игериатрэ шъхавафэу Ольга Лобановам къызэриорэмкэ, нэжь-лужхэм хэужжынхэгъэ узхэр бэй зиэхэр ахэтих, Іэзэгъу узхэм афэшхавафэу ахэм ашхытхы, зишуагъэ къэлконт гъэххүкылхэр ыкыл апкышьол зэкэммыкыхъаным афэш юф зэрэрагъэшштхэр къафыхахы.

Яунхэм защэжхэкэ участковэ врачыр къялэпплэ, зымээ зытешшэхэр, етланэ ильэснэхээ зыхьукэ гупчэм къэлкёнх.

Жын хуягъэхэ цыфхэм узэрэдэгүүлэхэрэй фаери, узерафынштыри гупчэм щызэхашхэрэ курсхэм ялахылхэм щаргашшэх. Ежь, нэжь-лужхэри, ягуалэу курсхэм ахэлажьх.

Тэ тинахыжхэм аш фэдэ гупчэхэр ящыкэгъэ шынхэр.

**ШЬАУКЬО
Аслынгуаш.**
Сурэтхэр зэкэмни зэдагъэфедэрэ къэлкёнхэм къаххыгъэх.

АР-м и Парламент

ИкъежъапIэ Гутыгъ

ЛыIужьу Адамэ Адыгеир Урысые Федерацием ихэушъхаяфыкыгъэ субъект, республике хууным, ежь итамыгъэ, ибыракъ, игимн иIэнхэм зилахышхо хэзышыяхъагъехэм, Краснодар краим кыхэкыжынышь, республикэ статус иIэ хууным апэ итэу фэбэнагъехэм ашыщ. Непи ар политикэ гъогу кыхъэу кыкыгульгээм кытекъыжыгъэу гуманитар ушетынхэмкэ Адыгэ Республиком икъэралыгъо институтэу КIэрэшэ Тембот ыцэ зыхырэм илашэу, лъэпкыл хэхоньгэе егъашыгъеном, лъэпкыльзэр, хабзехэр къегъэнэжыгъэнхэм фэлажье. Арэу щитми, аш щытхур, нэммыкIэм къахагъещыныр, бэрэ ыцэ къыраоныр зэримыкака-сэхэм кыхэкIэм, зэдэгүшыгъу.

Политикэм итогуу кыхъэу кыкыгульгээм ар иапэрэ лъэбэ-налистикэмкэ ифакультет щеджэнэу фэягъ, ау Iекыб къэралыгъубзэхэмкэ умлыгъешу аш учхэхъаныр Iашхэгъэл. Ар къаигъэ ымышшэу Пшызэ къэралыгъо университетым филология шэнэгъэхэмкэ ифакультет чэхъанэу янэ кызыреом, едэугъ. Зэрэфэмыем кыхэкыкIэ, тюгэгогуэр тхильхэр кызыэкихъажынхэу ыужихъагъами, а еджапIэр кыуухъ. Краснодар итепевидение иоофшён щыригъэжъэгъагъ, радиом, гъэзетэу «Комсомолец Кубани» зыфиорэм, нэммыкIчыпIэхэм Iоф ашишлагъ. Журналист сэнхэхъатыр ыгъэцакIэээ партием икрайком илектор купхэфэнэу хуугъагъэ.

Политикэм итогуу кыхъэу кыкыгульгээм ар иапэрэ лъэбэ-

илъесым ыкIэм кызыгублагъэу 2016-рэ ильесым нэс ар УФ-м и Президент иполномочнэ ЛыIоку Кыблэ федеральне шьолтырим щыгээм иаппарат ифедеральне инспектор шхъагъагъ. Мы мазэм ильэс мэхъу гуманитар ушетынхэмкэ институтым илашэу загъэнэфагъэр.

Иннатэу зыгутыгъэ пэпчь республикэмкэ мэхъэнэ ин зиэ шьолтырим Ѹнэнэфагъэхэр кыффигъэцштигъэхэу, шоIк имышшэу ыгъэцакIэштигъэхэми, ахэр кыыпчынхэу, игъэкIотыгъэу ашыщ.

Иэ хуугъэ ыкли апэрэ Парламентым, ашыгъум джыри Ашшэрэ Совет зэрэджецтигъэхэр, идепутатхэр зыхадзыхэм, политик ныбжыкIэм гутъэлэ инхэр рапхыхэу, Адамэ Тэхъутэмькое районым щихадзыгъ. Ашыгъум ныбжыкIэхэр нахь кыхахыщтигъэхэти, ежыри хадзыгъагъу ары зэриорэр, ау нэужым политикэм егхыгъэ Iофшён зэфшыхъафыбэу ыпэкэ кыкыгъэхэм ныбжэ закъор лъялласэ зэрэмыхъугъэр, ишэ-

илъесым ыкIэм кызыгублагъэу 2016-рэ ильесым нэс ар УФ-м и Президент иполномочнэ ЛыIоку Кыблэ федеральне шьолтырим щыгээм иаппарат ифедеральне инспектор шхъагъагъ. Мы мазэм ильэс мэхъу гуманитар ушетынхэмкэ институтым илашэу загъэнэфагъэр.

Иннатэу зыгутыгъэ пэпчь республикэмкэ мэхъэнэ ин зиэ шьолтырим Ѹнэнэфагъэхэр кыффигъэцштигъэхэу, шоIк имышшэу ыгъэцакIэштигъэхэми, ахэр кыыпчынхэу, игъэкIотыгъэу ашыщ.

къатегущыIэнэу фэягъэп. Парламентым иапэрэ лъэбэкүхэр игуалеу ыгу кыгъэкIижыгъэх. Республиком итамыгъэ, игимн, икъэралыгъо буракъ зэрагъэпсигъагъэхэм, Адыгеим статусы-

гъэхэп, посэу зэшьоцтхэр яща-гүхэм адэцэгъагъэп, гъаблэми кыхиубытатъэх... Арэу щитми, джа сянэжкиттуми ялъфыгъэхэр къаэтихи, цыфы ашыгъэх. Непэ дунаир нэммыкI, ау ныбжыкIэхэм унэгъо Iужуу ялэнэу фаехэп.

Адыгабзэр зэрэтикIэзийжырэми лъэшэу ыгъэгумэкIэу, иеплъякIэхэр шхъаихыгъэх кыриотыкIыгъэх.

Бзэмэр хабзэмэр зэпхыгъэх, — ыуагъ аш. — Бзэр пIэкIэзимэ хабзэри пшэштэп, ахэр бгъэктодхэмэ, нэммыкI лъэпкъхэм уасэ кыпфашиштэп.

Адамэ пшэшьиширэ эзы шаарэ илэх. Ахэм адыгэ хабзэр, лъэпкь культурэр агъельтаIэхуу зыкыаётныр пшэрэрил шхъаIэу ежь зыфигъэцхъярээм зэрашыцыр кIигъэтхъигъ, ау сэнхэхъатэу кыхахыщтымкэ ахэмьгүшыIэштэу ыуагъ.

Сяна зыпарэки сэнхъатэу кыхахыщтымкэ унашо кыс-фишыгъэшы, нэммыкIэу си-зэрэфэрэзэхэм ари ашыщ, — ыуагъ аш. — Сэри сэнхъатэу кыхахыщтымкэ кысэупчыхэмэ, не-уушырэ мафэмкэ нахь къашхъаэжыщтыр ясон съэкын, ау кысэмымуучыхэмэ сихэгүшьIэштэп. Политикэр ашыгъэшIэгъонмэ аши хэрхъэх, ар дэеу слытэрэп. Сэркээ ясэнхъатэп, цыф тэрэз хуунхэр ары анахь шхъаIээр.

ЛыIужьу Адамэ ишэн-зекIуакIэхэмкэ, иоофшагъэкIэ шхъэ-кIэфэнэгъэрэ лъытэнэгъэрэ къээзлэжыгъэ цыф. Зигугуу шуукIэ ашырэ полтик цэргээ хуун ылъэкIыгъэми, аш зэрихъокIыгъэп, цыфхэм захыригъэштигъэп. Ежь фэдэу исабийхэри хуунхэр, арыгушонэу, сид фэдэрэ лъэныкъохи гүхэлышуу илэхэр кыыдэхуунхэр фэтээ.

ХҮҮТ Нэфсэт.

къыддишынэу тызельэуум къе-зэгыгъ, нахь мышэми, ежь ышыхъэ фэгъэхыгъэу кыытог-тъэм нахьи, лъэпкь иоофхэм, Парламентым нахьыбэу къа-тегущыцагъ.

Икъелэгъум кызыгублагъэу Адамэ журналист хуунэу фэ-ягъ. Ашкэ янэу, Адыгеим изас-луженэ журналистэу, ильэсий-бэрэ Тэхъутэмькое район гъэзетым иредактор шхъяягъэу ЛыIужьу Марыет щысэтихыгъэ фэхуу-гъэр. Политикэмкэ Iэп-иэсэнэгъэу хэлъури янэ кы-ригъигъ. Ар партием ирайком исекретырштыгъ.

— Политикэр сыйдигъокIи сийдигъэшIэгъоныгъ, — elo аш. Адыгеим республикэ статус

нагъэ, иIэпIэсэнэгъэ, иакыл зэрятекуагъэхэр къаушыхъатыгъ. 1992-рэ ильесым игъэтхэпэ мазэ Адыгеим иапэрэ Парламент апэрэ зэхсэсигъуу иагъэм аш и Тхъаматэу ЛыIужьу Адамэ щихадзыгъагъ, нэужым Законихъухэ ЗэлукIэм и Тхъаматэгъ, Къэралыгъо Советын — Хасэм идепутатыгъ, аш и Тхъаматэ игуадзэштыгъ. 2001-рэ ильесым кызыгублагъэу 2007-рэ ильесым нэс АР-м исенаторэ УФ-м и Федеральне ЗэлукIэм Федерациимкэ и Совет хэтыгъ, аш ыуж аш и Тхъаматэ иупчIэжъагъу.

2007-рэ ильесым кызыгублагъэу 2007-рэ ильесым нэс АР-м исенаторэ УФ-м и Федеральне ЗэлукIэм Федерациимкэ и Совет хэтыгъ, аш ыуж аш и Тхъаматэ иупчIэжъагъу.

Адыгэ хабз

Адыгэ хабз

ЗЭХЭШЫКІРЭ ИЩЫКІАГЬ

тигумэк зыфэгъехыгъехэм, а статьяхэм яджэн фаехэм ахэр амыльэгъоу, а зыхэр яджэ зэпытых. Ау умыгъашэгъон пътэкырэп ащ фэдэ щыгынхэр ятьфыгъехэм языгъещэфыгъэр, зыщязыгъальхэр нытыхэм ягупшысэ зынэсырэри.

Кыыдгурэо ныбжыкілхэм непэрэ мафэм диштэу зафа-

пэ зэршоигьор. Ау ащ кынкырэп анах гуштэгъуаджэу лъэхъаным кызыдыихыгъэр зэпхыллэнэр, уильэпкъ нешанхэр, уильэпкъ культурэу пъшшэгъу пчагъехэм кыаклоц ылэжыгъэр іёкыб пшынэу, ахэр уульэгунхэу. Ащ фэдэ зеклуаклэм хэти ыгъэлъэлэштэп, нахь пыут ымышыщтмэ. Зып-

фэпэнми акылырэ зэхэшыкірэ ищыкіагь, ау ахэр пщэфынхэ пътэкыштэп.

Адыгэ штуашэм идэхагъэ дунаим къемыхъолсагъэрэ фэмыусагъэрэ щылэп соми сыхэукаёнэп. Ау, лъэшэу гукъа нахь мышлэми, джы непэ ар кызфэнэжыгъэр ансамблэхэмрэ музейхэмрэ.

Нахыжъхэм алъэныкъокІэ узекІо зэрэмыхъущтыр

Изын кыуамытэу нахыжъым зыфэбгъазу удэгүшүэхъущтэп.

Нахыжъыр уушхъаку хъущтэп. (Ар зышлагъэм имызакъоу, зыщиц лақъоми ынапэ теки).

Нахыжъыр щытэу нахыкіэр тысы хъущтэп.

Нахыжъым ульыдже хъущтэп. Апэррапшіеу ащ укіэхъаныш, сэлам епхын, исэмэгубгүкэ угоуцон фае. Етланэ Изын кыуитмэ, зэдэгүшүлгүр къебгъэжъэшт.

Нахыжъым иджабгу лъэнкъокэ угоуцо хъущтэп.

Нахыжъым кыуитырэ упчлэм иджэуап умакъэ Ытывгъеу къепткъы хъущтэп. Акылыгъэ хэльэу, зэхэугуфыгъеу къэплон фае.

Нахыжъым ылашхъэ пшхъэ ущытхуужы, егъэлэгъэ гүшүлэхэр къаплохэ хъущтэп.

Мы шэн-зеклюкэ хэбзэ дахэхэр зыщэтэшьумыгъэгъупшэх!

ИНЫР — СИНЫСЭЩЭ ДЖАН»

хъэу сшынэу арыгъэ. Етланэ сизыфадэхэрэри нахыбэ зэхүм, ар зэкэм зэфэдэу агу зэрэrimыхырэр кызгурбуяагь. Зыхэм къэлдышо-цыушшохэр джанэм хэтхэм нахь фаехэм кызысалом, тэклү ситецкынэу хъуягъэ. Узыфадэрэм ишлонгъонгъэхэр кыдэлпэлтэнхэу щит.

Саехэм ямызакъоу, пчыхъэ джанэхэр нахыбэу сагъедыхэ хъуягъэ, ахэр «стилизованнэ» зыфалорэ шыклем тетхэу сэшых. Нэмькэ мастерхэм ялошлагъехэр къахъэу кысагъэлэгъуми, сифаеп фэдэ дэдэу сшынэу. Сэсишош горэхэр хэсэгъахъэх.

— Мары къэпчайаг

пчыхъэ джанэхэр лъэпкъ тхыпхъэхэр къахъэхэр бэмэ уагъэдыхэ зэрхъугъэр.

Ныбжыкілхэм ахэтыха ахэм, хъауми нахь хэлтогтагъэх.

— Хэзгэунэфыкы сшонгъу, тильэпкъ нешанхэр кызыыхъ щырэ шуашхэм тиньжыкъехэм нахь кынфагъэзэжы зэрхэгъэр. Еджэнэр къэзүххэрэм япчыхъэзэхъехэм зыщалъенэу икыгъэ ильсэм джэнабэ сагъедыхэ. Якыхъагъэкэ къыхъэх, егъэлэягъэу шыгъехэр, іэгъуапхэр алыгъэх.

Ежхэм агу зэрэрихыгъэм имызакъоу, лъэпкъ нешанхэр кыззэрхэшгъэр къеклонгъаэхъем зэрэхагъэунэфыкыгъэр къэбаркэ кынгъагъэзэсийгъыгъ,

сурэттехыгъехери кытфара-гъехыгъыгъэх. Мэфэк зэхжээ закъохэр арымрэу, «стилизованнэ» шыклем тетхэу тишуаше кызэрэфдэгъэзэжыщтмэ сицихъэ тель.

— Уахътэу тхапша зы джанэм ишын текIуадэрэр?

— Нысэицжэдэгъэхэр нахь юфыбэ пылт. Ащ тедагъэхэр бэшь, хэбдыхынным охьтабэ ехъы. Пшъашэм къыхихырэ тхыпхъэхэм ялтыгъы. Ахэм якъэ угупшысын, сурэтим иппльхъянын мазэм мынаху маклэу уахътэ теклиадэ. Пчыхъэ джанэм тхамэфи 2 — 3-кэ сэшых.

— Джы анах шхъялэм тыхъэсигъ — уасэу джанэм яэр. Цыфыбэм гүшүлгэхэй тафхъу, яшюшхэм заштэгъэгъуазэ. Лъэпкъ нэшанхэр къахъэру, іёкэ хэшыкыгъэ тхыпхъэхэр зытэд джанэхэр якыасхэр зэрэльапIэр къыхагъэш.

— Мы уахътэу бэдзэрхэм, бутикхэм джэнэ тэрэз къашылгъэфыщтмэ гуртымкэ сомэ мини 5 — 6-м къышыкілэрэп. Стилизованнэ джэнэ къыхъэу іёкэ зыхэдыхыгъэм сомэ мини 6 — 7 тэфэ. Джанэм бэу темдэдэгъэмэ, іёкэ хэмшигъыгъэмэ мини 5 къеклы.

Бгырхым ыуасэ шхъафы,

ар зыхэшыкыгъэм уасэри елтыгъ: гүучым — сомэ мини 3, нэмькым хэшькыгъэр — сомэ 1500-рэ, ежы шэкыям фэдэм — сомэ 1000. Нысэшэ джанхэм ауасэ сомэ мин 50-м къышжээ, зэрэбгъэлкэрэраклэрэм елтыгъэу ари къалтытэ.

Джэнэ дыгъахэ зиэм шхъафу бгырхыгъи, іальмэхъэри ашэфых.

— Рузан, уиофшын

гъэхэм сахэп-лъэшь, джэнэ гъэшэгъонхэр ахэтых. Ахэм нахь ташигъэгъуазба.

— Къэгъэлэгъоным сыхэлэжъэн зэхжум мы колекциер здыгъагъэ. Ащ джэни 8 хэхэ, цэу фэшшыгъэр «Гощэунай». Хэлхэр зэкэ, чыуухэм анэсэжъэу, іёкэ шыгъэх, уагъэх, шыгъэх згэфдагъэхэр.

Мыхэр Краснодари, Налыщи къащызгъэлэгъуагъэх. Икыгъэ ильсэм итгэгээз мазэ Москва щыклохъэ зэнэкъою «Этно-Эрато» зыфилорэм сыхэлажын, дипломкэ силофшагъэ къыщыхагъэшь.

«Гощэунай» зыкэслуагъэр шуашхэм уялтымын къахэшын пэо хүрээ цыкликхэр зэралыгъхэр. Ижыкэ оркь пшьашхэм зызэрафапэштгээр къислотыгъыгъ.

— Мыш укъыщыуущта, хъауми джыри къэхэр къуугушысштх?

— Мир сэ сицынгыгъэ пытэу

хэуцогъэ юф. Тыдэ сицынгыи зыщыгъэгъупшэштэп, лъызгъэ-къотэшт, хэзгэхъошт. Ильэс 10 хуугъэ юф зысшээрэр — бэ кызыдэхъуяа, сльэгъуяа, къэсэуупшысыгъэри. Сиэшэгъэхэм къаклэупчлэрэри бэ хуугъэ, ахэм джыри ахэгъахъо сшонгъу.

Джы анахэу сицыпильыщтыр цыфхэмкэ нахь іэрыфэгъу зэрафхъущтыр ары. Социальнэ чыпэу цыфым ыуубытэрэм емьлэгъэгъэу, сиджэнэ шыгъэхэр къизэрэзэйкагъэхъуштим, яамал къызэритыштим сицэлэжъэшт.

Сицай тильэпкъ тамыгъэхэр зытедэгъэхэ джанэхэр нахыбэу ашыгъхэу сльэгъунэу. Адыгэ тхыпхъэхэр тетхэу іальмэхэ дэхэ цыкликхэр тэшых. Европейскэ шыклем тетхэу уфэлгээми, ахэр пыгынхэ пътэштэп. Ар алыгъэу зыпльэгъуяа гур къыдещаа.

— Уиофшэн уиунагъо къыбдурегъашта?

— Сицофшэн профессиоナル-нэу сицылтынмкэ сигуаэу Айнур, сипшэу Мустафэ яшгээшо къысэкыгъ. Нысэ сицафхъум, лъэпкъ тарихым, адьгагъэм сицэрэлтилээштэйхээхъоштим, яамал къыхырээр зэкэ къыс-пээсэнгыгъэ лызгъэгъотэнмкэ яамал къыхырээр зэкэ къыс-пээсэнгыгъ.

P.S. Цурмыт Рузанэ лъэпкъ-художественэ ішлагъэхэмкэ мастерицээр кынфагъэшьошагъ, зэнэкъою зэфэшхъафу зэхажэхэрэм чанэу ахэлжээ, щыгъху тхылтыбэ къылэжъигъ.

Я 6 — 7-рэ нэкүбгъохэр зыгъэхъазырыгъэр ішъынэ Сусан.

Гъэзетэу «Адыгэ макъэм» ипчыхъэзэхахь

ТимэфэкI шъукъетэгъэблагъэ

Республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэр» ильэс 95-рэ хъугъэ. Аш фэгъэхыгъэ мэфэкI зэхахьэ Мыекъуапэ дэт филармонием гъэтхапэм и 22-м щыклощт.

Адыгэ Республикэм иансамблэ цэргийохэу «Налмэсыр», «Исламыер», эстрадэ купэу «Ошутенэр», ордэйохэу Дзыбэ Мысхамэт, Лъечье Альберт, Еутых Вячеслав, Кушъэко Сим, Беданыкъо Замир, Хъут Рустам, нэмикхэри хэлэжъэцтх.

— Тигуалэу «Адыгэ макъэм» ипчыхъэзэхахьэ тыштууджыщт, — кытиуагь Адыгэ Республикэм инароднэ артистэу, Пышээ изаслуженнэ артистэу Хъоджэе Аслын. — «Адыгэ макъэр» кытэтхыкы, теджэ. Лъепкъ гъэзетыр тиньбджэгъушу.

Эстрадэ купэу «Ошутенэм» иордэйохэу Даутэ Сусанэ, Платыкъо Маринэ, Мамхыгъ Маринэ, Юрий Конжиным, Хъазэшыкъо Мосэ, Жарэкъо Рустлан, нэмикхэм типчыхъэзэхахьэ зыфагъэхъязыры. Купым ихудожественнэ пащэу, Адыгэ Республикэм искуствэхэмкэ изаслуженнэ тофышишхоу ХъакIэко Алый кызыэртиуагъэу, республикэм икъэралыгъо гъэпсыкъэ игъэптын журналистхэр, искуствэм илофышишхэр чанэу хэлажьэх.

— Концертыр гъашшэгъон зэрхъущтыр сэшэ, — тизэдэгүшүүльюу лъягъекуат Адыгэим щып-сэурэ къэндзалхэм культурамкэ

язэхахьэу «Дуслыкым» ипащэу, медалэу «Адыгэим и Щытхузэхъэр» кызыфаагъашошагъэу Алям Ильясовын. — ТищылакIэ ехыллагъэхэ тхыгъэхэр «Адыгэ макъэм» бэрэ кыышыхаутых. Татарстан сызыкоклэ республике лъепкъ гъэзетыр зыдесэхы. Зэкъошнгъэм игъэптын ехыллагъэхэ тхыгъэхэу кыыхаутыхырэм ашытэгъэгъуазэх. Республике ис къэндзалхэм адигабзэр ашэ, «Адыгэ макъэм» еджэх.

Урымхэм, азербайджанхэм, къээхъэм, нэмикхэм яобщественнэ движениехэм «Адыгэ макъэм» ныбджэгъуныгъэ адьри. ТимэфэкI филармонием зэрэшыклощт шыкIэм кыыкIэупчIэх. Общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» итхаматэу Лъымышкъо Рэмезанэ кытиуагъэри тшлогъашшэгъон.

«Адыгэ макъэр» дунаим шуукIэ щашшэ. Адыгэ Хасэм ыцэкIэ зэхахьхэм ахэлажъэхэ зыхукIэ

тигъэзет Интернетим ихытыуукIэ еджэхэрэм гушигъэгъу афэхъух. Лъепкъ зэлъыиэсъкIэ амалхэр щыэнгъэм щыльыгъэклотэгъэнхэм «Адыгэ макъэм» илахышу зэрэхишыхъэрэр гъэзетеджэхэм кыхагъэшь.

Шуукъеблагъэх тимэфэкI зэхахьэ.

Сурэтым итхэр: **тимэфэкI хэлжъэшт эстрадэ купэу «Ошутенэм» иордэйохэр.**

Адыгэхэм я ИльэссыкIэ ипэгъокI

«Ошъадэм» шагъэмэфэкIыщт

ИльэссыкIэм ехыллагъэ мэфэкI зэхахьэу «Ошъадэм» ищаагу щыклощтым купхэу «Мыекъуапэ инэфырльэхэр», «Казачатэр», «Радугэр», нэмикхэри кырагъэблэгъагъэх.

— МэфэкIыр нахь гъашшэгъон зэрхъущтым тыпыль, — кытиуагь Мыекъуапэ итвроческэ тофышишхоу «Ошъадэм» ихудожественнэ пащэу Едыдк Викториерэ ашт игуадзэу Афэшшэгъо Фаниэрэ. — КIэлэдджаклохэм ИльэссыкIэм фэгъэхыгъэу чыгыгъ агъэ-кIэрэкIэшт. Зэнэктокъум хэлэжъэнхэш, сурэт анахь дахэхэу

ашыгъэхэр къагъэлэгъоштых. Анжела Исаевам Iспэласэм изэхихъэ зэхищэшт, Iедэб зыхэлхэм яофшиагъэхэм уасэ афашыщт. «Ошъадэм» иансамблэу «Синдикэр» зэхахьэм щыуджыщтхэм ашыщ.

Лъепкъ зэфэшхъяфхэр ИльэссыкIэ мэфэкIым щызэукиштых, адигэхэм яшэн-хабзэхэр кыщаагъэлэгъоштых.

Зэхахьэр гъэтхапэм и 24-м «Ошъадэм» ищаагу щыклощт. МэфэкIыр съихъатыр 12-м аублэшт.

Сурэтым итхэр: «Ошъадэм» ику-пэу «Синдикэр» къэшшо.

Шуунаалэ тешүүдэ: ИльэссыкIэм мэфэкI зэхахьэхэр нэмикхэри чыпIэхэм ашыклоштых. Гъэтхапэм и 21-м филармонием дэжэ мэфэкIыр пчыхъэм съихъатыр 6-м щаблэшт.

Баскетбол. Суперлигэр

Мыекъуапэ ибаскетбол командэу «Динамо-МГТУ-м» итренер шхъяаэу, Адыгэ Республикэм изаслуженнэ тренерэу Андрей Синельниковым кытфилотагъэр щыэнгъэм дештэ. Гъэхъагъэу ашырэм егупсэфылэхэрэп, пшэрылъыкIэхэр зыфагъэуцужых.

— Суперлигэм ия 3-рэ куп тххэтэу Урысылем баскетболымкэ изэнэктокъу мыгъэ едгэхъэ, я 2-рэ купым тыхэхъягъэу я 5 — 6-рэ чыпIэхэм тафэбанэ, — кытиуагь Андрей Синельниковым.

— Къалхэу Уфа ыкы Чебоксары якомандэхэм тадешшэшт.

— ЗэкIэми агэ итхэр «Уралмаш» Екатеринбург теклоныгъэр кыншошхуыгъ. Аш фэдэ зэлукIэгъухэм съда къялпуйалэ пшоонгъэр?

— «Уралмашыр» бэкэ тэш нахь лъэш. Зэдиштэу ешлаклоу хэтыр макIэп. ЗэлукIэгъур къэтхыным фэшI тикомандэ зэгурьоныгъэ ин кыншэлэгъуагъ. Магнитогорскэ иешлаклохэм загъэпсэфыгъэу зэлукIэгъур адтилгар. Тиспортсменхэр зэрэпшыгъэхэр ешлэгъум кыншылэгъуагъ.

— Зичээшу зэлукIэгъухэм шууафхъязырба?

— Сымаджэ тиэп, аш тегъэгүшо. Анахь дэгъоу ешлэхэрэм ашыщшу Илья Усольцевым шьобж кытыраши, мээз заулэм ешлакло. Мы уахтэм зэнэктокъухэм ахэлжъэн имурад.

— Сыда джыри кытапло пшоонгъэр?

— «Адыгэ макъэр» ильэс 95-рэ зэрхъуугъэм фэгъэхыгъэ пчыхъэзэхахьэ гъэтхапэм и 22-м филармонием зэрэшыклоштых сэшшэ. «Адыгэ макъэм» тыфэрэз. Спорт къэбарэу кыыхиутыхэрэм яшуаагъэкIэ гъэзетеджэхэр нахьыбэрэ кыткIэупчIэх, тиешшэгъухэм ялпльыхэ зышоонгъохэм япчайгъэ хэхъо. «Адыгэ макъэр» дунаим нахь щызэлъашшэнэу фэсэо.

— Тхъауаегъэлэсэу.

Сурэтым итхэр: **Андрей Синельниковыр.**

Нэктубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЬ Нурбый.

Зэхэзыагъэр
ыкIи кыдызы-
гъэкIырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ Иофхэмкэ, ИкIыб къэралхэм ацы-
псэурэ тильэпкъэгъу-
хэм адьрияэз зэпхын-
гъэмкэ ыкIи къэ-
бар жуугъэм иамал-
хэмкэ и Комитет
Адресыр: ур. Кре-
стьянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыIэр:
385000,

къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайсээр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къаIихырэр А4-кIэ
заджэхэр тхахэху
зипчагъэкIэ 5-м
емыхъухэрэр ари. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлээу, шрифтыр 12-м
нахь цыкунэу Ѣытэп.
Мы шалхъэхэм ади-
мыштэрэ тхыгъэхэр
редакцием
зэкIегъэжийх.

Зыщаушыхъаты-
гъэр:

Урысы Федерацием
хэутын Иофхэмкэ, телерадиокэтын-
хэмкэ ыкIи зэлъы-
IэсъкIэ амалхэмкэ и
Министерствэ и Темир-Кавказ
ЧыпIэ гъэоры-
шапI, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъатырэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерсээр,
268

ЗэкIэмкIи
пчагъээр
4844

Индексхэр
52161

52162

Зак. 481

Хэутыным узьчи-
кIэтхэнэу Ѣыт уахтэр
Сыхъатыр
18.00

Зыщаушыхъаты-
гъэр
уахтэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъяаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъяаэм
игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.

Пшъэдэжъэр
зыхъырэ секретарыр
Хъурмэ
Хъ. Хъ.